

MOTTATT

11 DES 2015

DSS: Skanning

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.
15/211

Vår ref / Saksbehandler
15/6845-2 H01 &13
Siri Bøgh / tlf. 23 06 43 18

Dato:
09.12.2015

HØRING FORSLAG OM EN NY PLIKTBESTEMMELSE I HELSE- OG OMSORGSTJENESTELOVEN

Fagforbundet stiller seg i utgangspunktet positiv til innføring av en egen pliktbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven. Det kan styrke rettsstillingen til pårørende med særlig tyngende omsorgsarbeid å samle og tydeliggjøre kommunenes ansvar overfor pårørende.

Fagforbundet stiller imidlertid spørsmål ved myndighetenes målsetning om at pårørende i årene framover skal påta seg en større del av omsorgsoppgavene. I arbeidsnotatet, side 5, sies det blant annet at *”De neste tiårene er det grunn til å forvente at det blir knapphet både på fagutdannet personell og frivillige omsorgsytere, samtidig som omsorgsbehovene forventes å øke. Tiltak for å styrke og bevare pårørende - omsorgen vil derfor få stor samfunnsmessig betydning”*.

Fagforbundet er i tvil om pårørende kan og ønsker å bidra mer enn det de allerede gjør i dag. Ingen skal måtte påta seg omfattende omsorgsarbeid, hvis de ikke ønsker det eller hvis de mener at kommunen vil kunne gi et bedre og mer forsvarlig tjenestetilbud.

Det er en forutsetning at kommunesektoren gis nødvendige rammebetingelser for å møte utfordringene på en robust måte. Presset på kommunene er stort, økte oppgaver har ikke blitt fulgt opp med nødvendige økonomiske midler.

Mange familier får for lite bistand. Pårørende, flest kvinner; (ektefelle, mødre, døtre), blir ofte indirekte presset til å kutte eget arbeid helt/delvis. Mange blir selv syke og utslitte. En del pårørende blir etter hvert sykemeldt for å holde hodet over vannet og fortsette privat omsorgsyttelse i familien.

Forslaget i arbeidsnotatet burde, etter vårt syn, være utformet på en måte som i større grad ga den enkelte pårørende økte rettigheter, både økonomisk og i form av støtte og avlastning.

Fagforbundet vil også understreke at det er viktig å ha et flerkulturelt perspektiv på utforming av pårørende - støtte, slik at ordningene fungerer for alle, uavhengig av

kulturelle og sosiale skikker og normer. Ansatte har en viktig rolle for å optimalisere samarbeid, støtte og opplæring av pårørende.

Til kapittel 9 **Lovforslag**

Fagforbundet mener helse og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav d ikke bør oppheves. § 3-2 *Kommunenes ansvar for helse- og omsorgstjenester* er en sentral bestemmelse som slår fast kommunenes ansvar for hvilke tjenester de skal tilby. Det kan oppfattes som en svekkelse av den enkelte pasient/brukers rettigheter, å fjerne bokstav d om avlastningstiltak, selv om bestemmelsen først og fremst er knyttet til pårørendes behov. Fagforbundet mener derfor det bør være rom for å ha avlastningstiltak stående som en egen tjeneste i § 3-2, selv om ny § 3-6 samler bestemmelsene om kommunenes ansvar overfor pårørende.

Syke- og pleietrengende eldre

Samhandlingsreformen har ført til at flere eldre pasienter blir tidligere utkrevet fra sykehus til sykehjem/ institusjon. Som en følge at dette har terskelen for å få en sykehjemsplass økt. Det har blitt færre både korttids- og langtidsplasser i institusjon/ sykehjem. Presset på de pårørende har blitt større og ventetiden lengre. Kapasiteten i offentlig eldreomsorg må bygges ut. Pårørende og frivillige kan ikke kompensere for de økte behovene i eldreomsorg i årene framover.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

(sign).
Signe Hananger
avdelingsleder
Seksjon helse og sosial